

PROGRAMA

MICROCREDENCIAL UNIVERSITÀRIA EN:

La indústria tèxtil valenciana: estudi i posada en valor

Núm. edició 1

Crèdits 6 crèdits

Dates de realització Del 22 d'octubre al 4 de desembre 2024

Dies

octubre						
L	M	X	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

noviembre						
L	M	X	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

diciembre						
L	M	X	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Horari De 16.00 a 19.00 hores

Duració: 60 hores lectives

Modalitat: Presencial

ONTINYENT I BOCAIRENT

Lloc de realització:

- Aula 12 (1er pis) Campus Ontinyent – Universitat de València
- Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana (C/ Músic Úbeda, 6, Ontinyent)
- Sala de exposiciones Joan de Joanes (Carrer del Diputat Castelló, 9 Bocairent)

* En el programa del curs s'indica la distribució de cada dia

Idioma d'impartició

Castellà

Preu

40€

Nombre mínim

15 alumnes

OBJECTIUS

A la Vall d'Albaida, i en particular a Ontinyent i Bocairent, la indústria tèxtil es remunta a segles d'història, cosa que la converteix en un patrimoni cultural que afavoreix la identitat, la cohesió social i el desenvolupament local. Molts habitants d'aquesta regió són hereus de generacions i familiars que durant segles han treballat en alguna de les activitats que requereix aquesta indústria, que ha sigut impulsora de desenvolupament econòmic, social i cultural a la regió a través de processos identitaris lligats al patrimoni.

Aquest curs té l'objectiu de contribuir a la posada en valor d'aquest llegat cultural d'origen ancestral de la Vall d'Albaida, tot considerant la materialitat del tèxtil i la seua caracterització com un element clau en la revaloració d'aquest patrimoni i el paper exercit per la comunitat al llarg de la història en la seua manufactura, distribució i difusió.

La interdisciplinarietat i caràcter d'avantguarda del professorat està garantida per la diversitat dels seus perfils acadèmics i professionals, i per la seua estreta vinculació a aquest tema a través de projectes locals, nacionals i internacionals, alguns dels quals encara en curs.

L'alumnat es familiaritzarà amb tècniques instrumentals que actualment ens permeten acostar-nos a la materialitat d'aquest patrimoni (des de les fibres als tints, passant per altres components com els mordents), estretament relacionat amb els recursos naturals existents a la Vall d'Albaida (per exemple, en el cas dels colorants històrics utilitzats en la tintura), cosa que establirà un pont entre els ecosistemes terrestres locals i la importància de la seua conservació en la salvaguarda de tradicions culturals i patrimonials que són font de memòria històrica i desenvolupament local a la Vall d'Albaida.

La participació del Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana, a Ontinyent, i del Museu d'Oficis i Costums de Bocairent enriqueix notablement els continguts i la seua connexió amb tradicions locals vives entorn d'aquest patrimoni, que donaran forma a una formació que s'articula des d'una doble perspectiva -de gènere i intergeneracional- que concedeix tot el protagonisme a la població local i a la història comunitària des dels vèrtexs de la cultura i el patrimoni.

Objectius específics

1. (Re)visitar l'origen i l'evolució del patrimoni tèxtil de la Vall d'Albaida i posar en valor la seua singularitat en la història de la indústria tèxtil valenciana.
2. Acostar-nos a la materialitat artística del tèxtil valencià a través del diagnòstic artístic aplicat a peces d'origen local (museus d'Ontinyent i Bocairent).
3. Definir o actualitzar protocols de conservació preventiva d'aquestes obres d'art, partint dels resultats reunits en el punt 2 i considerant altres resultats previs.
4. Dissenyar dinàmiques participatives comunitàries entorn de patrimoni com a motor de desenvolupament, posant el focus en el seu estudi, conservació i difusió.
5. Establir les bases d'una formació contínua al territori de la Vall d'Albaida enfocada a la valorització dels seus llegats culturals i patrimonials, amb enfocament d'intergeneracional i de gènere, i considerant l'estreta relació entre patrimoni cultural i patrimoni natural (ecosistemes, biodiversitat), amb impacte en la salvaguarda i la revaloració de tots dos, la qual cosa, en última instància, condueix a l'enfortiment comunitari des del patrimoni i el desenvolupament humà.

PROGRAMA

1. Sessió 1: Dimarts, 22 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Indústria tèxtil: memòria i identitat d'un patrimoni local I

José Antonio Ferré Puerto (Biblioteca de Ciències Socials Gregori Maians. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

2. Sessió 2: Dimecres, 23 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Indústria tèxtil: memòria i identitat d'un patrimoni local II

José Antonio Ferré Puerto (Biblioteca de Ciències Socials Gregori Maians. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

3. Sessió 3: Dijous, 24 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Indústria tèxtil: memòria i identitat d'un patrimoni local III

José Antonio Ferré Puerto (Biblioteca de Ciències Socials Gregori Maians. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

4. Sessió 4: Dimarts, 29 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Diagnòstic i estudis experimentals aplicats a la identificació de fibres i materials colorants en tèxtil I

Álvaro Solbes García (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

5. Sessió 5: Dimecres, 30 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Diagnòstic i estudis experimentals aplicats a la identificació de fibres i materials colorants en tèxtil II

Álvaro Solbes García (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

6. Sessió 6: Dijous, 31 d'octubre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Diagnòstic i estudis experimentals aplicats a la identificació de fibres i materials colorants en tèxtil III

Álvaro Solbes García (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

7. Sessió 7 : Dimarts, 5 de novembre. De 16.00 a 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Conservació preventiva en tèxtil: diagnòstic, participació comunitària i desenvolupament local I

Marisa Vázquez de Ágredos Pascual (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

Campus d'Ontinyent. Universitat de València

8. Sessió 8 : Dimecres, 6 de novembre. De 16.00 a 19.00 h (Sala Joan de Joanes)

Conservació preventiva en tèxtil: diagnòstic, participació comunitària i desenvolupament local II

Lorena Morillas Bono (directora del Taller d'Art i Restauració. Museu d'Oficis i Costums de Bocairent)

9. Sessió 9 : Dijous, 7 de novembre. De 16.00 a 19.00 hores (Sala Joan de Joanes)

Conservació preventiva en tèxtil: diagnòstic, participació comunitària i desenvolupament local III

José L Pascual (Director Taller d'Art i Restauracio)

10. Sessió 10 : Dimarts, 12 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Sala Joan de Joanes)

Intervenció sobre material tèxtil: criteris i procediments bàsics I

Lorena Morillas Bono (directora del Taller d'Art i Restauració. Museu d'Oficis i Costums de Bocairent)

11. Sessió 11: Dimecres, 13 de novembre. 16.00 – 19.00 h (Sala Joan de Joanes)

Intervenció sobre material tèxtil: criteris i procediments bàsics II

Lorena Morillas Bono (directora del Taller d'Art i Restauració. Museu d'Oficis i Costums de Bocairent)

12. Sessió 12: Dijous, 14 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Sala Joan de Joanes)

Intervenció sobre material tèxtil: criteris i procediments bàsics III

Lorena Morillas Bono (directora del Taller d'Art i Restauració. Museu d'Oficis i Costums de Bocairent)

13. Sessió 13: Dimarts, 19 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Divulgar el patrimoni tèxtil: tesaurus i ontologies I

Arabella León Muñoz (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València).

14. Sessió 14: Dimecres, 20 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Divulgar el patrimoni tèxtil: tesaurus i ontologies II

Arabella León Muñoz (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València).

15. Sessió 15: Dijous, 21 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Campus Ontinyent)

Divulgar el patrimoni tèxtil: tesaurus i ontologies III

Arabella León Muñoz (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València).

16. Sessió 16: Dimarts, 26 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Museo del textil)

Divulgar el patrimoni tèxtil: nous llenguatges inclosius al servei dels museus i la societat I

M. del Mar Gaitán Salvatella (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

17. Sessió 17: Dimecres 27 de novembre, 16.00 – 19.00 hores. (Museo del textil)

Divulgar el patrimoni tèxtil: nous llenguatges inclosius al servei dels museus i la societat II

M. del Mar Gaitán Salvatella (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

18. Sessió 18: Dijous, 28 de novembre. 16.00 – 19.00 hores (Museo del textil)

Divulgar el patrimoni tèxtil: nous llenguatges inclosius al servei dels museus i la societat III

M. del Mar Gaitán Salvatella (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)

19. Sessió 19: Dimarts, 3 de desembre. 16.00 – 19.00 hores (Museo del textil)

Inventariar, catalogar i narrar l'art tèxtil: experiències des del Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana I

Marta Berlanga Micó (historiadora. Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana d'Ontinyent)

20. Sessió 20: Dimecres, 4 de desembre. 16.00 – 19.00 hores (Museo del textil)

Inventariar, catalogar i narrar l'art tèxtil: experiències des del Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana II

Marta Berlanga Micó (historiadora. Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana d'Ontinyent)

DESCRIPCIÓ/ METODOLOGIA

El curs és presencial i la metodologia general serà teoricopràctica. La part pràctica es desenvoluparà en tres escenaris entre Ontinyent i Bocairent:

1. Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana d'Ontinyent.

2. Museu d'Oficis i Costums de Bocairent.

3. Taller d'Art i Restauració de Bocairent.

Les sessions teòriques es faran al campus d'Ontinyent de la Universitat de València.

REQUISITS / AVALUACIÓ

Només s'expedirà certificat a l'alumnat matriculat en el curs i que complisca els requisits d'assistència.

Per a l'obtenció del certificat del curs és obligatòria l'assistència al 100% de les activitats proposades. Es pot justificar fins un 20% d'absència.

PROFESSORAT

El curs serà impartit per professorat de la Universitat de València i professionals externs de l'àmbit de l'activitat proposada.

Directores:

- Marisa Vázquez de Ágredos Pascual (Departament d'Història de l'Art. Facultat de Geografia i Història. Universitat de València)
- Lorena Morillas Bono (Taller d'Art i Restauració de Bocairent)

PROGRAMA

MICROCREDENCIAL UNIVERSITARIA EN:

La industria textil valenciana: estudio y puesta en valor

Nº edición 1
Créditos 6 créditos
Fechas de realización Del 22 de octubre al 4 de diciembre 2024

Días

octubre						
L	M	X	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

noviembre						
L	M	X	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

diciembre						
L	M	X	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Horario De 16:00 a 19:00 horas
Duración: 60 horas lectivas
Modalidad: Presencial

ONTINYENT I BOCAIRENT

Lugar de realización:

- Aula 12 (1er piso) Campus Ontinyent – Universitat de València
- Museo del Textil de la Comunitat Valenciana (C/ Músic Úbeda, 6, Ontinyent)
- Sala de exposiciones Joan de Joanes (Carrer del Diputat Castelló, 9 Bocairent)

* En el programa del curso se indica la distribución de cada día

Idioma de impartición

Castellano

Precio

40€

N.º mínimo

15 alumnos/as

OBJETIVOS

En la Vall d' Albaida, y en particular en Ontinyent y Bocairent, la industria textil remonta sus orígenes a siglos de historia, lo que la convierte en un patrimonio cultural que favorece la identidad, la cohesión social y el desarrollo local. Numerosos habitantes de esta región son herederos de generaciones y familiares que durante siglos han trabajado en alguna de las actividades que requiere esta industria, la cual ha sido impulsora de desarrollo económico, social y cultural en la región a través de procesos identitarios ligados al patrimonio.

Este curso tiene el objetivo de contribuir a la puesta en valor de este legado cultural de origen ancestral en la Vall d' Albaida, considerando la materialidad del textil y su caracterización como un elemento clave en la revalorización de este patrimonio y el papel desempeñado por la comunidad a lo largo de la historia en su manufactura, distribución y difusión.

La interdisciplinariedad y carácter de vanguardia del profesorado está garantizada por la diversidad de sus perfiles académicos y profesionales, y por su estrecha vinculación a este tema a través de proyectos locales, nacionales e internacionales, algunos de ellos en curso.

El alumnado se familiarizará con técnicas instrumentales que actualmente nos permiten aproximarnos a la materialidad de este patrimonio (desde sus fibras a sus tintes, pasando por otros componentes como los mordentes), estrechamente relacionado con los recursos naturales existentes a la Vall d'Albaida (por ejemplo, en el caso de los colorantes históricos empleados en el teñido), lo que establecerá un puente entre los ecosistemas terrestres locales y la importancia de su conservación en la salvaguarda de tradiciones culturales y patrimoniales que son fuente de memoria histórica y desarrollo local en la Vall d'Albaida.

La participación del Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana, en Ontinyent, y del Museu d'Oficis i Costums de Bocairent enriquecerá notablemente contenidos y su conexión con tradiciones locales vivas en torno a este patrimonio, que darán forma a una formación articula desde una doble perspectiva -género e intergeneracional- que concede todo el protagonismo a la población local y la historia comunitaria desde los vértices de la cultura y el patrimonio.

Objetivos específicos

1. (Re)visitar el origen y la evolución del patrimonio textil de la Vall d'Albaida y poner en valor su singularidad en la historia de la industria textil valenciana.
2. Acercarnos a la materialidad artística del textil valenciano a través del diagnóstico artístico aplicado a piezas de origen local (museos de Ontinyent y Bocairent).
3. Definir o actualizar protocolos de conservación preventiva de estas obras de arte, partiendo de los resultados reunidos en el punto 2 y considerando otros resultados previos.
4. Diseñar dinámicas participativas comunitarias en torno a patrimonio como motor de desarrollo, poniendo el foco en su estudio, conservación y difusión.
5. Sentar las bases de una formación continua en el territorio de la Vall d'Albaida enfocada a la valorización de sus legados culturales y patrimoniales, con enfoque de intergeneracional y de género, y considerando la estrecha relación entre Patrimonio Cultural y Patrimonio Natural (ecosistemas, biodiversidad), con impacto en la salvaguarda y la revalorización de ambos, lo que, en última instancia conduce al fortalecimiento comunitario desde el patrimonio y el desarrollo humano.

PROGRAMA

1. **Sesión 1:** Martes 22 de octubre, de 16:00 a 19:00 horas.(Campus Ontinyent)

'Industria textil: memoria e identidad de un patrimonio local I'

José Antonio Ferré Puerto. (Biblioteca de Ciencias Sociales 'Gregori Maians', Universitat de València).

2. **Sesión 2:** Miércoles 23 de octubre, de 16:00 a 19:00 horas.(Campus Ontinyent)

'Industria textil: memoria e identidad de un patrimonio local II'

José Antonio Ferré Puerto. (Biblioteca de Ciencias Sociales 'Gregori Maians', Universitat de València).

3. **Sesión 3** : Jueves 24 de octubre, De 16:00 a 19:00 horas. (Campus Ontinyent)

'Industria textil: memoria e identidad de un patrimonio local III'

José Antonio Ferré Puerto. (Biblioteca de Ciencias Sociales 'Gregori Maians', Universitat de València).

4. **Sesión 4** : Martes 29 de octubre, De 16:00 a 19:00 horas. (Campus Ontinyent)

'Diagnostica y estudios experimentales aplicados a la identificación de fibras y materiales colorantes en textil I'

Álvaro Solbes García. (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

5. **Sesión 5** : Miércoles 30 de octubre, de 16:00 a 19:00 h(Campus Ontinyent)

'Diagnostica y estudios experimentales aplicados a la identificación de fibras y materiales colorantes en textil II'

Álvaro Solbes García. (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

6. **Sesión 6** : Jueves 31 de octubre, De 16:00 a 19:00 horas. (Campus Ontinyent)

'Diagnostica y estudios experimentales aplicados a la identificación de fibras y materiales colorantes en textil III'

Álvaro Solbes García. (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

7. **Sesión 7** : Martes 5 de noviembre, De 16:00 a 19:00 horas. (Campus Ontinyent)

'Conservacion preventiva en textil: diagnostico, participacion comunitaria y desarrollo local I'

Marisa Vázquez de Ágredos Pascual (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

8. **Sesión 8** : Miércoles 6 de noviembre, De 16:00 a 19:00 h. (Sala Joan de Joanes)

'Conservacion preventiva en textil: diagnostico, participacion comunitaria y desarrollo local II'

Lorena Morillas Bono (Directora Taller d'Art i Restauracio).

9. **Sesión 9** : Jueves 7 de noviembre, De 16:00 a 19:00 h (Sala Joan de Joanes)
'Conservacion preventiva en textil: diagnostico, participacion comunitaria y desarrollo local III'
José L Pascual (Director Taller d'Art i Restauracio).
10. **Sesión 10** : Martes 12 de noviembre, 16:00 – 19:00 h. (Sala Joan de Joanes)
'Intervencion sobre material textil: criterios y procedimientos básicos I'
Lorena Morillas Bono (Directora Taller d'Art i Restauracio).
11. **Sesión 11**: Miércoles 13 de noviembre, 16:00 – 19:00 h. (Sala Joan de Joanes)
'Intervencion sobre material textil: criterios y procedimientos básicos II'
Lorena Morillas Bono (Directora Taller d'Art i Restauracio).
12. **Sesión 12**: Jueves 14 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Sala Joan de Joanes)
'Intervencion sobre material textil: criterios y procedimientos básicos III'
Lorena Morillas Bono (Directora Taller d'Art i Restauracio).
13. **Sesión 13**: Martes 19 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Campus Ontinyent)
'Divulgar el patrimonio textil: tesauro y ontologías I'
Arabella León Muñoz (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).
14. **Sesión 14**: Miércoles 20 de noviembre, 16:00 - 19:00 horas. (Campus Ontinyent)
'Divulgar el patrimonio textil: tesauro y ontologías II'
Arabella León Muñoz (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).
15. **Sesión 15**: Jueves 21 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Campus Ontinyent)
'Divulgar el patrimonio textil: tesauro y ontologías III'
Arabella León Muñoz (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).
16. **Sesión 16**: Martes 26 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Museo del textil)

- 'Divulgar el patrimonio textil: nuevos lenguajes inclusivos al servicio de los museos y la sociedad I'

Ma. del Mar Gaitán Salvatella (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

17. **Sesión 17:** Miércoles 27 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Museo del textil)

- 'Divulgar el patrimonio textil: nuevos lenguajes inclusivos al servicio de los museos y la sociedad II'

Ma. del Mar Gaitán Salvatella (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

18. **Sesión 18:** Jueves 28 de noviembre, 16:00 – 19:00 horas. (Museo del textil)

- 'Divulgar el patrimonio textil: nuevos lenguajes inclusivos al servicio de los museos y la sociedad III'

Ma. del Mar Gaitán Salvatella (Departamento de Historia del Arte, Facultad de Geografía e Historia, Universitat de València).

19. **Sesión 19:** Martes 3 de diciembre, 16:00 – 19:00 horas. (Museo del textil)

'Inventariar, catalogar y narrar el arte textil: experiencias desde el Museu del Textil de la Comunitat Valenciana I'

Marta Berlanga Micó (Historiadora, Museu del Textil de la Comunitat Valenciana, Ontinyent).

20. **Sesión 20:** Miércoles 4 de diciembre, 16:00 – 19:00 horas. (Museo del textil)

'Inventariar, catalogar y narrar el arte textil: experiencias desde el Museu del Textil de la Comunitat Valenciana II'

Marta Berlanga Micó (Historiadora, Museu del Textil de la Comunitat Valenciana, Ontinyent)

DESCRIPCIÓN/ METODOLOGÍA

El curso es presencial y la metodología general será teórico- práctica. La parte práctica se desarrollará en dos escenarios entre Ontinyent y Bocairent:

- 1- Museu del Tèxtil de la Comunitat Valenciana (Ontinyent)
- 2- Sala de exposiciones Joan de Joanes (Bocairent)

Las sesiones teóricas se desarrollan en el Campus de Ontinyent de la Universitat de València.

REQUISITOS / EVALUACIÓN

Solo se expedirá certificado al alumnado matriculado en el curso y que cumpla con los requisitos de asistencia.

Para la obtención del certificado del curso, es obligatorio la asistencia del 100% de todas las sesiones. En el caso de ausencia se podrá justificar hasta el 20%.

PROFESORADO

El curso será impartido por profesorado de la Universitat de València y profesionales externos del ámbito de la actividad propuesta.

Directoras:

- Marisa Vázquez de Ágredos Pascual (Departamento de Historia del Arte. Facultad de Geografía e Historia. Universitat de València)
- Lorena Morillas Bono (Taller d' Art i Restauració, Bocairent).